

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۱ از ۵	صورتجلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی		
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	
	محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم ساختمان مرکزی ساعت شروع: ۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۹:۴۵	دبیر جلسه: حسین سرحدی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۵	رئیس جلسه: شهرام عیدی زاده شماره جلسه: ۱۴

دستور کار جلسه:

- ✓ بررسی نقش بهره‌وری نیروی انسانی در افزایش GDP استان
- ✓ ارائه گزارشی از روند پیشرفت طرح پژوهشی تحلیل دینامیکی عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری

❖ اهم موارد مطرح شده:

«شهرام عیدی زاده»، نایب رئیس کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه‌های راهبردی اتاق مشهد در ابتدای این نشست اظهار کرد: در تعریف اهداف کمیسیون، به موضوع ارتقای بهره‌وری توجه ویژه نمودیم؛ چرا که در برنامه هفتم توسعه ۳۵ درصد از رشد اقتصادی سالانه به طور میانگین، متأثر از شاخص بهره‌وری است. همچنین این مولفه در منابع انسانی و سرمایه به تفکیک بخش‌های مختلف صنعت، معدن، کشاورزی و خدمات اثر قابل توجهی دارد؛ از این رو، کمیسیون گزارشی در این زمینه تدوین کرده و امید می‌رود بتوانیم در جهت ارتقای بهره‌وری نیروی انسانی استان گام برداریم.

وی در بخش دیگری از سخنانش یادآور شد: باید به سمت بازطراحی ساختارهای کار و سازمان و بازمهندسی فرآیندهای کاری حرکت کنیم. کمیسیون اقتصاد کلان با کمک اعضای کمیسیون آمادگی ورود به این حوزه را دارد تا حدالامکان گام کوچکی در جهت بهبود بهره‌وری و وضعیت بنگاه‌های اقتصادی به لحاظ نیروی کار بردارد.

وی افزود: طرح پژوهشی «تحلیل دینامیکی عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری» را در اختیار اعضای کمیسیون قرار خواهیم داد و پیشنهادات اعضا را به صورت مکتوب اخذ و آن را در اختیار تیم تحقیقاتی قرار می‌دهیم.

«رضا حمیدی»، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز یادآور شد: موضوع مهاجرت، بحث ارتقای بهره‌وری نیروی انسانی را تحت الشعاع قرار داده است. علاوه بر این، هوش مصنوعی و تکنولوژی‌های پیشرفته در آمریکا سبب شده بسیاری از افراد شغل خود را از دست بدهند؛ لذا دو مولفه مهاجرت و نوع تکنولوژی سبب ایجاد معضل چالش‌های جدیدی برای بنگاه‌های اقتصادی در حوزه نیروی انسانی شده و لازم است در گزارشات تحلیلی، این دو مولفه را به طور ویژه مدنظر قرار داد.

در ادامه، «حسین سرحدی»، دبیر کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه‌های راهبردی اتاق بازرگانی خراسان رضوی تصریح کرد: بحث نیروی کار در کشور ما مبحثی ویژه است؛ چرا که کشورهای توسعه یافته وقتی دچار سالخوردگی جمعیت شدند، خود را با محیط سازگار نموده و از تکنولوژی بهره برده و آن را جایگزین نیروی انسانی کردند؛ اما شرایط کشور ایران با کشورهای پیشرفته متفاوت است، به نحوی که در حال حاضر نه تنها از تکنولوژی‌های روز دنیا به صورت گسترده استفاده نمی‌شود؛ بلکه شرایط اقتصادی حاکم بر کشور سبب شده نرخ رشد جمعیت کاهش یابد. همچنین، با توجه به تحولاتی جمعیتی که در دهه ۶۰ در کشور رخ داد، در سال‌های آتی با پدیده «سالخوردگی جمعیت» مواجه خواهیم شد و به تبع آن، جمعیت فعال نیز تحت تأثیر قرار خواهد گرفت که به نوبه خود بر تولید و رشد اقتصادی کشور اثر خواهد گذاشت.

لزوم همه جانبه نگری در خصوص ارتقای بهره‌وری نیروی کار

در بخش دیگری از نشست، «فیروز ابراهیمی»، رئیس خانه صمت خراسان رضوی اظهار کرد: ضرورت دارد گزارش‌های تحلیلی در خصوص ارتقای بهره‌وری نیروی کار به صورت همه جانبه تدوین شود تا بتوان آن را در عرصه عمل پیاده سازی کرد.

وی افزود: به موازات اصلاح امور نباید ناامیدی را به جامعه به ویژه نسل جوان منتقل کنیم؛ البته این بدان معنا نیست که منکر ایرادات موجود باشیم؛ اما باید واقعیت‌ها و نقاط مثبت را هم مدنظر قرار دهیم.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۲ از ۵	صورتحلصه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی	
	☒ عادی	☐ فوق العاده
	☐ مشترک	
	رئیس جلسه: شهرام عیدی زاده	دبیر جلسه: حسین سرحدی
	شماره جلسه: ۱۴	تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۵
	محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم ساختمان مرکزی	ساعت شروع: ۸:۰۰
		ساعت خاتمه: ۹:۴۵

ابراهیمی با بیان اینکه تصمیمات کلان حوزه اقتصادی باید بر مبنای عقلانیت اتخاذ شود، عنوان کرد: تا مدت ها پیش، پیوندی میان دانشگاه و صنعت برقرار نبود؛ اما امروز هر دو نهاد به این باور رسیدند که فقط با اجماع و تعامل می توان چالش ها را حل و فصل کرد و تنها در صورت عدم وابستگی به نفت می توان انتظار شکوفایی اقتصادی داشت.

نقش برجسته نیروی انسانی در تعیین بهره‌وری سایر عوامل تولید

در بخش دیگری از نشست، «مجتبی شاکری روش»، عضو کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه‌های راهبردی اتاق بازرگانی مشهد با بیان اینکه هیچ بنگاه اقتصادی نمی‌تواند نسبت به مسائل اقتصاد کلان بی توجه باشد، اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی، تولید ناخالص داخلی است که مطلوب بودن آن، حاکی از سلامت اقتصاد کلان است. گزارش‌ها حکایت از آن دارد که تغییراتی در عوامل موثر بر تولید ناخالص داخلی رقم خورده و فارغ از صحت و یا اشتباه بودن آن، باید بپذیریم اهمیت این عوامل به مرور زمان تغییر کرده است. چنان که زمین و منابع طبیعی دیگر به اندازه گذشته اهمیت ندارند و عوامل دیگری در اقتصاد نقش کلیدی ایفا می‌کنند. نیروی انسانی تنها مولفه‌ای است که بیش از قبل در اقتصاد اهمیت پیدا کرده است؛ چرا که سرنوشت مابقی عوامل تولید به این مولفه وابسته است. به طوری که بهره‌وری نیروی انسانی به نوعی تعیین کننده بهره‌وری سایر عوامل تولید مانند تکنولوژی، نوآوری و ... است.

شاکری روش تصریح کرد: در شرایط فعلی، دولت توان لازم را برای ارتقای بهره‌وری و رشد اقتصادی ندارد؛ لذا بخش خصوصی باید خود به این حوزه ورود پیدا کند. واضح و مبرهن است که برای بهبود کسب و کارها در آینده باید به مقولاتی مانند بازنگری سازمان، بازتعریف هدف، تغییر فرهنگ، بازطراحی مشاغل، بازطراحی ساختارهای کار و سازمان، بازمهندسی فرآیندهای کاری، بازآموزی و ارتقای مهارت‌ها، احیای شادابی و شور و اشتیاق، بازطراحی برنامه‌های حمایتی و رفاهی و ... توجه کنیم.

وی افزود: تغییرات آب و هوایی و محیط زیست، فناوری و نوآوری، تحولات جمعیتی و اجتماعی و تغییرات اقتصادی از مهم ترین ارکان تاثیرگذار بر آینده کسب و کارها است.

عضو کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه‌های راهبردی اتاق بازرگانی مشهد با بیان اینکه گزارش‌ها حاکی از آن است از ۱۱۵ مدل هوش مصنوعی در انقلاب تکنولوژی تنها ۱۸ مدل با کمک دولت‌ها عملیاتی شده است، اظهار کرد: ما قادر به تغییر نسل Z نیستیم، حال سوال اینجاست چرا کارفرمایان محیط کار را برای استقبال از این نسل آماده نمی‌کنند؟ آن چه مسلم است ما باید در این رابطه سیاست‌های منعطفی را در پیش بگیریم. در صورت غفلت از این مهم، کسب و کارها توانایی رقابت در عرصه بین‌المللی را نخواهند داشت. از این رو پیشنهاد می‌شود، اتاق بازرگانی بستری را فراهم کند تا بنگاه‌های اقتصادی را نسبت به تغییرات پیش آمده آگاه نماید، چرا که متاسفانه بنگاه‌های اقتصادی غافل از تغییرات رخ داده در حوزه سرمایه انسانی هستند.

لزوم تغییر رویکرد از «برنامه‌ریزی» به «آینده پژوهی»

در بخش دیگری از نشست، «محمدعلی قنادزاده»، نایب رئیس کمیسیون آب و محیط زیست اتاق مشهد اظهار کرد: زمانی که ما در حوزه شهری بر «برنامه‌ریزی شهری» اتکا داشتیم، بسیاری از کشورها از «تاب‌آوری شهری» سخن می‌گفتند. این به معنای تغییر و تحول در حوزه تکنولوژی و فناوری است. در حال حاضر رویکرد بسیاری از کشورها «آینده پژوهی» است؛ اما ما در ایران هنوز در مرحله «برنامه‌ریزی» هستیم؛ امری که دیگر پاسخگوی نیاز ما نیست. متاسفانه تغییر اقلیم و محیط زیست یکی از مهم ترین و موثرترین عوامل در حوزه اقتصادی و کسب و کارهاست. این در حالی است که نه تنها در استان بلکه در کشور به مولفه محیط زیست توجهی نمی‌شود. شاهد این مدعا آن است که دولت‌ها، کمترین اعتبار و بودجه را به محیط زیست اختصاص می‌دهند. نکته قابل توجه آن است که همین اعتبار اندک هم در عرصه عمل محقق نمی‌شود. ما در بسیاری از مولفه‌ها با کشورهای پیشرفته فاصله چشم گیری داریم که این مساله ناشی از تفکر سنتی حاکم بر کشور است. از این رو، ضروری است به حوزه هوشمندسازی و فناوری اطلاعات به طور جد ورود پیدا کنیم.

بنگاه‌های اقتصادی به منظور ارتقای بهره‌وری، نیروی کار خود را به شریک اقتصادی تبدیل کنند

در ادامه این نشست، «سعید بامشکی»، رئیس کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی خراسان رضوی تصریح کرد: بنگاه‌های اقتصادی هزینه‌های بسیاری را بابت آموزش نیروی کار متحمل می‌شوند؛ اما پس از مدتی نیروی کار بنا به دلایلی از کار انصراف می‌دهد. لذا توصیه می‌شود بنگاه‌های اقتصادی حداقل امکان و با توجه به ساختار خود به جای کارمندپروری، نیروی کار خود را به شریک اقتصادی تبدیل کنند.

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۳ از ۵	صورتحساب کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی	
	☐ عادی	☐ فوق العاده
	☐ مشترک	
	رییس جلسه: شهرام عیدی زاده	دبیر جلسه: حسین سرحدی
	شماره جلسه: ۱۴	تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۵
	محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم ساختمان مرکزی	ساعت شروع: ۸:۰۰
		ساعت خاتمه: ۹:۴۵

وی با بیان اینکه بسیاری از نخبگان و صاحبان فن بنا به دلایل مختلف ایران را ترک می کنند، افزود: دولت باید بستری را فراهم کند تا جلوی این روند گرفته شود. مهاجرت نیروی انسانی به یک معضل بزرگ برای بنگاه های اقتصادی تبدیل شده است؛ چنان که جایگزینی نیروی نخبه، متخصص و صاحب فن در بنگاه های اقتصادی عملاً به سختی امکان پذیر است.

بامشکی یادآور شد: برخی از شرکت های پیشرفته دنیا برند و نامشان را مدیون به کارگیری متوازن نیروی انسانی زن و مرد یا به کارگیری نیروی متخصص فارغ از هر گونه نژاد و قومیت و... هستند و بیشتر تبلیغاتشان نیز حول محور محیط زیست، برابری میان زن و مرد و استفاده از افراد ملل مختلف در کسب و کارشان هستند.

در ادامه، «مصطفی باقری»، عضو کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: سرفصل های تدریس شده در دانشگاه ها باید منطبق با نیاز بازار کار و نیاز روز جامعه باشد تا دانش آموختگان به لحاظ مهارتی پس از اتمام دوره تحصیل خود آماده ورود به بازار کار باشند. علاوه بر این، کارفرمایان باید بستری برای جلب نسل Z به محیط کار فراهم کنند. توجه به مقولاتی مانند بهبود محیط کار، ارتقا فرهنگ کار، امکان ایجاد خلاقیت و رشد توسعه در فضای کسب و کار، تدوین چشم انداز و... از مهم ترین مولفه هایی است که کارفرمایان آن را باید در کانون توجه قرار دهند. در غیر این صورت شاهد کاهش نیروی کار در کشور و بالتبع آن افزایش مهاجرت خواهیم بود.

تبیین طرح پژوهشی «تحلیل دینامیکی عوامل موثر بر سرمایه گذاری»

«قانع»، عضو کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی اتاق مشهد نیز در خصوص دستور کار دوم این نشست مبنی بر «ارائه گزارشی از روند پیشرفت طرح پژوهشی تحلیل دینامیکی عوامل موثر بر سرمایه گذاری» اظهار کرد: این پروژه از سوی اتاق به ما واگذار شده است تا عوامل موثر بر رشد سرمایه گذاری را شناسایی کرده و مدل دینامیکی در این زمینه طراحی کنیم تا شبیه سازی در این رابطه انجام بگیرد و پس از سناریوسازی، نتیجه آن را در عرصه عمل پیاده کنیم.

وی یادآور شد: «رشد اقتصادی» به افزایش تولید کالاها و خدمات در یک اقتصاد طی یک دوره معین گفته می شود که معمولاً با افزایش تولید ناخالص داخلی سنجیده می شود. رشد اقتصادی منجر به افزایش درآمدها، بهبود استانداردهای زندگی و تامین منابع مالی برای خدمات عمومی مانند آموزش و بهداشت می شود.

این پژوهشگر با بیان اینکه جذب سرمایه کافی به منظور تامین منابع مالی طرح های اقتصادی از جمله مهم ترین دغدغه های تصمیم گیرندگان اقتصادی در هر جامعه است، اظهار کرد: سیاست های مالی و پولی، ثبات سیاسی و حکمرانی مطلوب، زیرساخت فیزیکی، دسترسی به اینترنت و فناوری، رشد اقتصادی پایدار، نرخ تورم و ثبات قیمت ها، نرخ بهره ها و... از مهم ترین عوامل موثر بر رشد سرمایه گذاری است.

قانع با اشاره به اینکه برای مدل سازی در این طرح، از داده های آماری منتشر شده توسط پایگاه های آماری ایران مانند بانک مرکزی، مرکز آمار و اتاق بازرگانی، وزارت اقتصاد و... استفاده کردیم، خاطرنشان کرد: وابستگی بیش از حد به نفت می تواند آسیب پذیری اقتصادی کشورها را در برابر نوسانات قیمت نفت افزایش دهد. بنابراین یکی از راهکارهای کاهش این ریسک ها، تنوع بخشی به اقتصاد است. سیاست های دولت برای گسترش بخش های دیگر اقتصادی، مانند گردشگری، صنعت و خدمات مالی می تواند تاثیرات مثبت بلندمدتی بر پایداری اقتصادی و کاهش نوسانات نرخ ارز داشته باشد.

وی افزود: بسیاری از کشورهای نفت خیز، در زمان های افزایش درآمدهای نفتی، ذخایر ارزی قابل توجهی ایجاد می کنند که می تواند در دوران کاهش قیمت نفت به تثبیت نرخ ارز کمک کند. کشورهای نفت خیز اغلب از صندوق های ثروت ملی (مانند صندوق حاکمیتی) برای مدیریت درآمدهای نفتی استفاده می کنند. این صندوق ها می توانند به تنوع بخشی اقتصادی و حمایت از اقتصاد دوران رکود نفتی کمک کند.

وی یادآور شد: با کاهش درآمدهای نفتی، برخی کشورهای نفت خیز ممکن است با افزایش کسری بودجه و تورم مواجه شوند؛ زیرا وابستگی به واردات و کمبود درآمد ارزی باعث افزایش فشارهای قیمتی می شود.

قانع اظهار کرد: سیاست های اقتصادی دولت های کشورهای نفت خیز به شدت تحت تاثیر قیمت نفت قرار دارد. در دوران رونق نفتی، دولت ها معمولاً به پروژه های بزرگ زیرساختی و خدمات عمومی می پردازند؛ اما در دوران کاهش قیمت، این پروژه ها ممکن است متوقف یا محدود شوند که می تواند به نارضایتی های اجتماعی و سیاسی منجر شود. سیاست گذاری های اقتصادی در این کشورها باید به سمت

کد مدرک: CO-F۰۴-۰۲ صفحه ۴ از ۵	صورتجلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی		
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	
رییس جلسه: شهرام عیدی زاده		محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم ساختمان مرکزی	دبیر جلسه: حسین سرحدی
شماره جلسه: ۱۴		تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۵	ساعت شروع: ۸:۰۰
		ساعت خاتمه: ۹:۴۵	

کاهش وابستگی به صادرات نفت و ایجاد بخش های اقتصادی جدید هدایت شود. کشورهایی که به طور موثر این تغییرات را انجام داده اند، کمتر با نوسانات اقتصادی مرتبط با نفت مواجه هستند.

وی یادآور شد: کشور یا منطقه نفت خیز با ناآرامی های سیاسی داخلی یا درگیری منطقه ای مواجه می شود که منجر به کاهش تولید نفت و آسیب به زیرساخت های نفتی می شود که افزایش قیمت جهانی نفت، تضعیف اقتصاد داخلی و کاهش درآمدهای نفتی از جمله این پیامدهاست.

❖ مصوبات جلسه:

ردیف	دستور کار	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	بررسی نقش بهره‌وری نیروی انسانی در افزایش GDP استان	مقرر گردید کمیسیون اقتصاد کلان با همکاری اعضای خود طرح اولیه خود مبنی بر بازطراحی ساختارهای کار و سازمان و بازمهندسی فرآیندهای کاری را تهیه نموده و جهت تصویب و تامین اعتبار به شورای پژوهشی اتاق ارسال نماید.	- تهیه طرح اولیه بازطراحی ساختارهای کار و سازمان و بازمهندسی فرآیندهای کاری توسط کمیسیون اقتصاد کلان - ارائه طرح به شورای پژوهشی	-
۲	ارائه گزارشی از روند پیشرفت طرح پژوهشی تحلیل دینامیکی عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری	مقرر گردید طرح پژوهشی «تحلیل دینامیکی عوامل مؤثر بر سرمایه‌گذاری» در اختیار اعضای کمیسیون قرار گرفته و پیشنهادات اعضا به صورت مکتوب در اختیار تیم تحقیقاتی قرار گیرد.	- گزارش طرح پژوهشی در اختیار اعضا قرار گیرد. - نظرات اعضا به صورت مکتوب در اختیار تیم تحقیقاتی قرار داده شود.	-

کد مدرک: -CO-F۰۴ ۰۲ صفحه ۵ از ۵	صورتجلسه کمیسیون اقتصاد کلان و برنامه های راهبردی		
	☐ مسترک	☐ فوق العاده	
رییس جلسه: شهرام عیدی زاده دبیر جلسه: حسین سرحدی محل جلسه: سالن کنفرانس طبقه سوم ساختمان مرکزی شماره جلسه: ۱۴ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۵ ساعت شروع: ۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۹:۴۵			

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	شهرام عیدی زاده	نایب رئیس کمیسیون	اتاق بازرگانی
۲	فیروز ابراهیمی	عضو کمیسیون	خانه صنعت، معدن و تجارت
۳	سعید بامشکی	عضو کمیسیون	اتاق بازرگانی
۴	حسین سرحدی	دبیر	اتاق بازرگانی
۵	مجتبی شاکری روش	عضو کمیسیون	مشاور سرمایه گذاری
۶	محمدعلی قنادزاده	عضو کمیسیون	اتاق بازرگانی
۷	مصطفی باقری	عضو کمیسیون	اداره کل اقتصاد و دارایی
۸	عباسعلی بادایانی	عضو کمیسیون	انجمن شرکتهای دانش بنیان
۹	یاسر نیک پرست	مدیر سرمایه گذاری	منطقه ویژه اقتصادی سرخس
۱۰	شهریار زهدی	دبیر کمیسیون انرژی	اتاق بازرگانی
۱۱	نجمه سوری ناصری	کارشناس مرکز پژوهش	اتاق بازرگانی
۱۲	سعیده به نژاد	کارشناس مرکز پژوهش	اتاق بازرگانی
۱۳	الهه سعیدی	کارشناس امور کمیسیون ها	اتاق بازرگانی